

мирний час, без урахування реалій війни. Саме через це проблеми використання спеціальних знань у кримінальному судочинстві в умовах збройної агресії проти України, безлічі військових злочинів, обмежених ресурсів під час використання спеціальних знань судовими експертами досі, на третій рік повномасштабної війни є неопрацьованими та не вирішеними.

Список використаних джерел

1. Кисельов В.М., Бутович О.І. Особливості призначення та проведення судових експертиз в умовах воєнного стану. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ: зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т внутр. справ; голов. ред. Л. В. Могілевський. Харків: ХНУВС, 2023. № 2 (101), ч. 1. 368 с. ISSN 2617-278X (Online).

2. Закон України «Про судову експертизу» від 25.02.1994 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>.

Гожий Олександр Олександрович,
старший судовий експерт відділу
комп'ютерно-технічних та
телекомунікаційних досліджень
Черкаського науково-дослідного експертно-
криміналістичного центру МВС України

ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ЕКСПЕРТНІЙ ПРАКТИЦІ

Судові експертизи в сфері цифрової криміналістики становлять важливу складову судової практики в розгляді кримінальних справ, де виникають питання, пов'язані з використанням цифрових технологій та мереж. Ці експертизи виконуються з метою аналізу, оцінки та кваліфікації цифрових доказів, які можуть бути використані в судовому розгляді.

Експерти проводять дослідження цифрових систем, виявляючи сліди злочинних дій, а також відновлюють втрачені або видалені дані та здійснюють аналіз криптографічних аспектів відповідно до судових завдань.

Експерти за напрямком дослідження комп'ютерної техніки володіють спеціалізованими знаннями у сферах комп'ютерної науки, кібербезпеки та криміналістики, використовують сучасні методи аналізу та спеціалізоване програмне забезпечення для проведення об'єктивної експертизи.

Результати комп'ютерно-технічних експертиз мають важливе значення для правосуддя, оскільки можуть стати ключовими доказами у кримінальних справах, де цифрові дані є основними елементами.

Ефективна судова експертиза у цифровій криміналістиці сприяє правильному вирішенню судових питань та забезпеченню справедливості у цифровому світі.

Спеціальне програмне забезпечення для цифрової криміналістики відіграє важливу роль у процесі збору, аналізу та інтерпретації цифрових доказів у судових справах. Це програмне забезпечення розроблене спеціально для виявлення слідів злочинних дій у цифрових системах, відновлення втрачених даних та інших завдань, пов'язаних з цифровими доказами.

Спеціалізовані програмні засоби для цифрової криміналістики включають у себе різноманітні інструменти та алгоритми для виявлення цифрових слідів, аналізу метаданих, роботи з криптографічними аспектами та інші функції, що допомагають експертам у роботі з цифровими доказами. Таке програмне забезпечення часто має інтерфейси для різних типів аналізу, включаючи візуалізацію даних, побудову графіків та статистичний аналіз, що сприяє більш ефективному виявленню та інтерпретації цифрових доказів [1].

Важливою перевагою спеціалізованого програмного забезпечення для цифрової криміналістики є його можливість оновлюватися та адаптуватися до нових технологій та методів аналізу, що робить його надійним і ефективним інструментом для судових експертів.

Одним з ефективних засобів в розпорядженні експерта є Passware Kit Forensic – потужний інструмент для цифрової криміналістики, спеціально розроблений для відновлення втрачених або заблокованих паролів, а також для розблокування зашифрованих файлів і дисків. Це програмне забезпечення дозволяє експертам швидко та ефективно отримувати доступ до захищених цифрових даних, що може бути важливим у судових розслідуваннях та кримінальних справах [2].

Основні функції Passware Kit Forensic включають в себе розблокування зашифрованих файлів, обмеження доступу до захищених даних та відновлення паролів для різних типів програмного забезпечення та системних об'єктів. Це дозволяє експертам проводити аналіз цифрових доказів та отримувати доступ до важливих інформаційних ресурсів у судових процесах.

Враховуючи постійний розвиток технологій шифрування та безпеки даних, програмне забезпечення, як Passware Kit Forensic, стає необхідним інструментом для судових експертів у цифровій криміналістиці. Його можливості дозволяють ефективно вирішувати

завдання з розблокування та аналізу захищених цифрових даних, забезпечуючи експертам надійний інструментарій для розслідування кримінальних справ та правосуддя.

Іншим прикладом ефективного програмного забезпечення є Magnet AXIOM – інноваційне програмне забезпечення для цифрової криміналістики, спеціально розроблене для проведення досліджень цифрових доказів. Цей програмний комплекс надає широкі можливості для аналізу електронних даних, включаючи екстракцію та відновлення даних з мобільних пристроїв, комп'ютерів, хмарних служб та інших джерел. Magnet AXIOM володіє інтуїтивним інтерфейсом та потужними аналітичними засобами, що дозволяє експертам у цифровій криміналістиці ефективно виконувати завдання розслідувань та аналізу цифрових доказів [3].

Основні функції Magnet AXIOM включають у себе можливість отримання доступу до різноманітних джерел даних, виявлення слідів злочинних дій у цифрових системах, аналіз великих обсягів даних та відновлення видалених або втрачених файлів. Це дозволяє експертам швидко та точно збирати докази для судових процедур та кримінальних розслідувань.

Завдяки постійному оновленню та вдосконаленню своїх функцій, Magnet AXIOM залишається одним із лідерів у галузі цифрової криміналістики. Використання цього програмного забезпечення сприяє підвищенню ефективності розслідувань, забезпечуючи експертам необхідні інструменти для роботи з цифровими доказами та виявлення злочинних дій у цифровому середовищі.

Також розглянемо UFS Explorer Recovery Professional – програмне забезпечення, розроблене для відновлення втрачених даних з різних типів файлових систем, включаючи UFS/UFS2, NTFS, FAT, exFAT, HFS+, APFS, Ext2/Ext3/Ext4 та інші. Це потужний інструмент для відновлення даних з різних носіїв, таких як жорсткі диски, SSD, USB-накопичувачі, карти пам'яті та інші пристрої зберігання.

Основні функції UFS Explorer Recovery Professional включають аналіз файлових систем, виявлення втрачених файлів та папок, відновлення видалених або пошкоджених даних, відновлення розділів і томів, відновлення RAID-масивів та відновлення даних з пошкоджених образів дисків [4].

Це програмне забезпечення дозволяє користувачам ефективно відновлювати важливі дані, навіть у випадках втрати в результаті вірусних атак, випадкового видалення, форматування диску чи інших ситуацій. Усі ці функції роблять UFS Explorer Recovery Professional

цінним інструментом для керування даними та відновлення інформації у сфері інформаційної безпеки та технологій зберігання даних.

Спеціалізоване програмне забезпечення займає важливе місце в експертній практиці, допомагаючи експертам з різних галузей збирати, аналізувати та інтерпретувати великі обсяги даних для прийняття обґрунтованих рішень та вирішення завдань. Використання такого програмного забезпечення дозволяє експертам швидко та ефективно виконувати завдання, що раніше вимагали б великих зусиль та часу. Крім того, спеціалізоване програмне забезпечення часто має інтуїтивний інтерфейс та потужні аналітичні засоби, що робить його незамінним інструментом у роботі експертів у різних сферах.

Список використаних джерел

1. Sammons, J. (2022). DFIR: Digital Forensic Investigation Methodology. Packt Publishing.
2. Nelson, B., Phillips, A., & Stuart, C. (2021). Computer Forensics and Cyber Crime: An Introduction. Pearson.
3. Carvey, H. (2020). Windows Registry Forensics: Advanced Digital Forensic Analysis of the Windows Registry. Syngress.
4. Rosenblatt, J. (2020). Cybercrime Investigation Case Studies: An Excerpt from Placing the Suspect Behind the Keyboard. CRC Press.

Голубов Артем Євгенович,

доцент кафедри права Національного аерокосмічного університету імені М.С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ЗАЛУЧЕННЯ СПЕЦІАЛІСТА ДО УЧАСТІ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Ефективність та результативність кримінального провадження в частині виконання його завдань, передбачених у ст. 2 КПК України, залежить від цілої низки чинників організаційного, інформаційного, кадрового та матеріально-технічного характеру тощо. Однак, враховуючи ту обставину, що основний зміст процесуальної діяльності під час кримінального провадження становить діяльність з доказування, вкрай важливим є аспект криміналістичного та судово-експертного забезпечення діяльності дізнавча, слідчого, прокурора. Нові форми та види такого забезпечення їх діяльності з розслідування дедалі більше отримують своє поширення та відповідне правове опосередкування у КПК України. Прикладами цього зокрема є зміни та доповнення до ст.